

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 321/2021-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Pohovej & partners, s. r. o., Námestie slobody 10, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. Dušana Pohoveja, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 28 Ek 1566/2019 z 10. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 28 Ek 1566/2019 z 10. februára 2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.
2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 28 Ek 1566/2019 z 10. februára 2021 **zrušuje a vec vracia** Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Banská Bystrica **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **460,90 eur** a zaplatiť ich právnemu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 12. mája 2021 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uzneseniami Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 28 Ek 1566/2019 z 8. júna 2020 a č. k. 28 Ek 1566/2019 z 10. februára 2021. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Domáha sa náhrady trov konania,

ako aj primeraného finančného zadosťučinenia v sume 1 500 eur, ktoré odôvodňuje predovšetkým nepriaznivými právnymi dôsledkami vyplývajúcimi z nesprávneho postupu okresného súdu.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že okresný súd vedie exekučné konanie pod sp. zn. 28 Ek 1566/2019 proti povinnému sťažovateľovi o vymoženie 1 733,09 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom je platobný rozkaz vydaný okresným súdom pod č. k. 22 Up 1139/2018 z 20. decembra 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 9. marca 2019 po tom, čo mal byť 21. februára 2019 doručený sťažovateľovi. Sťažovateľ namieta, že platobný rozkaz mu nebol nikdy doručený a podpis na doručenke mu nepatrí. Z uvedeného dôvodu podal sťažovateľ 14. februára 2020 návrh na zastavenie exekúcie. Okresný súd uznesením č. k. 28 Ek 1566/2019 z 8. júna 2020 vydaným vyšším súdnym úradníkom návrh na zastavenie exekúcie zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej poukázal na rozdiel medzi jeho vlastnoručným podpisom a podpisom na doručenke platobného rozkazu a okresnému súdu oznámil, že čo možno v najkratšej lehote požiada znalca z odboru písomoznalctva o vypracovanie znaleckého posudku na účel preukázania, že podpis na doručenke mu nepatrí a platobný rozkaz nenadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Sťažovateľ sa zároveň zaviazal v lehote 30 dní predložiť okresnému súdu záväznú objednávku znaleckého posudku. Oznámenie o uskutočnení záväznej objednávky znaleckého posudku v odbore písomoznalctva zaslal na mailovú adresu okresného súdu 17. augusta 2020.

3. Okresný súd uznesením č. k. 28 Ek 1556/2019 z 10. februára 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) sťažnosť sťažovateľa odmietol.

4. Dňa 25. apríla 2021 bol sťažovateľovi doručený znalecký posudok č. 1/2021 vypracovaný 19. apríla 2021, z ktorého vyplýva, že podpis na doručenke platobného rozkazu – exekučného titulu nie je podpisom sťažovateľa.

5. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 321/2021 zo 16. júna 2021 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti, ktorou namieta porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu č. k. 28 Ek 1566/2019 z 10. februára 2021, a vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ argumentuje, že je neprípustné, aby bola exekúcia vedená na podklade rozhodnutia, ktoré je síce opatrené doložkou právoplatnosti, avšak nie je vykonateľné po materiálnej stránke. Zastáva názor, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď mu nebolo rozhodnutie okresného súdu, ktoré je exekučným titulom, riadne doručené. Namieta, že okresný súd neskúmal opodstatnenosť návrhu na zastavenie exekúcie a vedie ju na základe rozhodnutia, ktoré pre vadu v doručení nikdy nenadobudlo právoplatnosť a nie je vykonateľné, čím dochádza k porušovaniu jeho základného práva na súdnu ochranu.

III. Vyjadrenie okresného súdu

7. Dňa 15. júla 2021 bolo ústavnému súdu doručené vyjadrenie okresného súdu k ústavnej sťažnosti č. k. Spr 4037/21 z 13. júla 2021, ktorého súčasťou je i vyjadrenie zákonného sudcu a v ktorom okresný súd oznámil, že zastáva názor, že v právnej veci sťažovateľa nie je daná právomoc ústavného súdu, keďže sťažovateľ nevyužil všetky účinné prostriedky nápravy. Sťažovateľ sa domáha vecného prieskumu rozhodnutia ústavným súdom, ktoré bolo vydané 10. februára 2021 na základe dôkazného prostriedku z 25. apríla 2021. Okresný súd vychádzal v čase vydania napadnutého rozhodnutia zo skutkového stavu, ktorý tu bol v čase vydania rozhodnutia a ktorý je výsledkom nekonania sťažovateľa. Sťažovateľ argumentuje dôkazným prostriedkom, ktorý vznikol po rozhodnutí súdu. V danom prípade tak má podľa názoru okresného súdu sťažovateľ k dispozícii účinný prostriedok ochrany svojich práv, a to podanie návrhu na zastavenie exekúcie (v poradí druhý).

8. Predseda okresného súdu doplnil, že v príslušnom súdnom spise sa žiadne mailové podanie svedčiace o zaslaní objednávky znaleckého posudku nenachádza.

9. Sťažovateľ ako osoba zná práva s titulom JUDr., ktorá je zároveň súdnym exekútorom, podľa názoru okresného súdu aj s poukazom na čl. 11 Civilného sporového poriadku by mal mať vedomosť o tom, že doručka je verejnou listinou, o ktorej platí prezumpcia správnosti údajov na nej uvedených, ak nie je preukázaný opak. Preto samotné tvrdenie sťažovateľa, že podpis na doručke mu nepatrí, nevyvracia skutočnosti uvedené na doručke ako verejnej listine. Bolo na sťažovateľovi aby svoje tvrdenia preukázal, pričom od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie sťažovateľovi 1. februára 2020 do vydania ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia (10. 02. 2021) uplynul viac ako rok, počas ktorého mal možnosť sťažovateľ svoje tvrdenia preukázať. Skutkový stav, z ktorého súd vychádzal v čase vydania napadnutého uznesenia, bol taký, že sťažovateľ prostými tvrdeniami spochybňoval údaj na verejnej listine, pričom takýto skutkový stav bol výsledkom jeho (ne)konania.

10. Predseda okresného súdu zároveň poukázal na skutočnosť, že adresa sídla Exekútorského úradu [redacted], [redacted], [redacted], je totožná s adresou, ktorú sťažovateľ [redacted], [redacted], uvádza ako adresu trvalého pobytu ([redacted]). Uvedená adresa je tiež adresou, na ktorú bol zasielaný a prevzatý platobný rozkaz, ktorý je exekučným titulom. Sťažovateľ tak tvrdí, že nemá vedomosť o doručenom exekučnom titule, ktorý bol doručený na adresu sídla jeho Exekútorského úradu a na adresu jeho trvalého pobytu.

11. Okresný súd navrhuje, aby ústavný súd nepriznal sťažovateľovi finančné zadost'učinenie, keďže jeho výšku nijakým spôsobom neodôvodnil, a tiež ani nárok na náhradu trov konania, keďže vznik týchto trov zapríčinil sťažovateľ svojou pasivitou v konaní. Sťažovateľ podľa názoru okresného súdu nepreukázal svoje tvrdenia, keď dôkazný prostriedok nepredložil konajúcemu súdu ani po viac ako roku, od kedy nadobudol vedomosť o exekučnom titule, nepožiadal o určenie lehoty na jeho predloženie či prerušenie konania.

12. Zúčastnená osoba nevyužila svoje právo vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti a sťažovateľ sa k stanovisku okresného súdu nevyjadril.

IV. Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Sťažovateľ zastáva názor, že došlo k porušeniu jeho označeného základného práva podľa ústavy napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým odmietol jeho sťažnosť proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, ktorým zamietol návrh na zastavenie exekúcie.

14. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

15. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 117/05).

16. Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa súdna ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať uvedené základné právo účastníkov garantované v čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

17. Ústavný súd na základe argumentácie sťažovateľa uplatnenej v ústavnej sťažnosti podrobil napadnuté uznesenie okresného súdu ústavnému prieskumu, pričom z bodu 15 jeho odôvodnenia zistil, „... že pokiaľ ide o samotný dôvod sťažnosti spočívajúci v nedoručení exekučného titulu povinnému, aj tento považuje exekučný súd za nedôvodný. Túto obranu považuje súd za účelovú a to aj vo väzbe na to, že vyšší súdny úradník uvedené doručovanie preskúmal vyžiadaním si samotného spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 22 Up/1139/2018 a následne skonštatoval prevzatie exekučného titulu. Pokiaľ povinný sa zaviazal predložiť znalecký posudok vyhotovený znalcom z odboru písomznalectva, odvetvie ručné písmo za účelom preukázania toho, že povinný nepodpísal doručenkú, postupoval v zmysle vyššie uvedeného ust. čl. 8 CSP. Povinný sa zaviazal v lehote 30 dní predložiť súdu záväznú objednávku znaleckého posudku z odboru písomznalectva, odvetvie ručné písmo. Do dnešného dňa však nepredložil súdu nič a preto exekučnému súdu nezostávalo nič iné ako skonštatovať, že povinný exekučný titul prebral ako preukazuje doručenka a teda tento exekučný titul je formálne vykonateľný. V zmysle § 111 ods. 1 CSP doručenka súdnej zásielky sa považuje za verennú listinu a teda údaje z nej vyplývajúce potvrdzujú pravdivosť toho, čo je v nej obsiahnuté, pokiaľ nebude preukázaný opak. Povinný síce deklaroval vôľu preukázať opak, ale znalecký posudok nebol do dnešného dňa predložený a preto je potrebné závery učinené v napadnutom uznesení považovať za správne.“.

18. Z elektronického spisu okresného súdu sp. zn. 28 Ek 1566/2019 ústavný súd zistil, že sa v ňom nenachádza elektronické podanie sťažovateľa adresované podateľni okresného súdu zo 17. augusta 2020 (ktoré tvorí v jeho tlačenej forme prílohu tejto ústavnej sťažnosti),

ktorým preukazuje skutočnosť, že u príslušnej znalkyne zadal objednávku na vyhotovenie znaleckého posudku na preukázanie ním tvrdených skutočností.

19. Z príloh ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ zadal 6. augusta 2020 znalkyni objednávku na vypracovanie znaleckého posudku na účel preukázania skutočnosti, že podpis na doručenke exekučného titulu mu nepatrí. O tejto skutočnosti informoval sťažovateľ okresný súd 17. augusta 2020 elektronickým podaním adresovaným podateľni okresného súdu s tým, že do predmetu správy uviedol spisovú značku konania.

20. Okresný súd pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka nevzal túto skutočnosť do úvahy, dokonca o nej ani nemal vedomosť. Skutočnosť, že v čase rozhodovania okresného súdu o sťažnosti nebolo uvedené podanie sťažovateľa súčasťou súdneho spisu, nemožno pripísať na ťarchu sťažovateľa v tom zmysle, že nesplnil povinnosť preukázať svoje tvrdenia.

21. Ústavný súd konštatuje, že vyvodené skutkové závery okresného súdu, ktoré sú súčasťou odôvodnenia napadnutého uznesenia (bod 15), sú z ústavného hľadiska neudržateľné, keďže okresný súd sankcionoval sťažovateľa za domnelú procesnú pasivitu. V čase rozhodovania súdu sťažovateľ podanie objednávky znaleckého posudku preukázal. Dôsledkom uvedeného nedostatku poskytnutej súdnej ochrany zo strany okresného súdu je porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (bod 1 výroku nálezu).

V.

Prikázanie vo veci konať

22. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s ustanovením § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa. Ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

23. Vzhľadom na to, že ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu, bolo pre dovŕšenie ochrany porušených práv potrebné využiť aj právomoc podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, resp. podľa § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde. Preto ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

24. Pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa bude povinnosťou okresného súdu náležite posúdiť skutkový stav, relevantné právne ustanovenia vyložiť ústavne konformným spôsobom a následne jasne a zrozumiteľne odôvodniť právne závery, ku ktorým dospel a na ktorých založil svoje rozhodnutie.

25. V ďalšom postupe je okresný súd viazaný právnym názorom ústavného súdu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Okresný súd je tiež viazaný rozhodnutím o vrátení veci na ďalšie konanie, ktoré je vykonateľné jeho doručením (§ 134 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

26. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

27. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie, ak o to požiadal.

28. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

29. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadostučinenie v sume 1 500 eur, ktoré odôvodňuje predovšetkým nepriaznivými právnymi dôsledkami vyplývajúcimi z nesprávneho postupu okresného súdu.

30. Ústavný súd s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti dospel k záveru, že v posudzovanej veci sťažovateľa pre dovŕšenie ochrany jeho základného práva postačí výhradne deklarovanie porušenia jeho základného práva. Preto ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovelo (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

31. Sťažovateľ si uplatnil náhradu trov konania pred ústavným súdom, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním právnym zástupcom.

32. Ústavný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z obsahu súdneho spisu. Za prvé dva úkony právnej služby, t. j. prevzatie a prípravu zastupovania a podanie ústavnej sťažnosti, vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2020, ktorá bola 1 087 eur, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2021. Odmena za jeden úkon právnych služieb za rok 2021 v zmysle § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) predstavuje sumu 181,17 eur. Takto stanovená odmena spolu s režijným paušálom 10,87 eur (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje sumu 192,04 eur za jeden úkon uskutočnený v roku 2021, t. j. za dva úkony 384,08 eur. Keďže právny zástupca sťažovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, uvedená suma bola zvýšená o daň z pridanej hodnoty vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov. Ústavný súd teda priznal úspešnému sťažovateľovi náhradu trov konania v sume 460,90 eur (bod 3 výroku nálezu).

33. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu